

Inderøyningen

Fredag 24. oktober 2008

Nr. 40

Uke 43

Årgang 16

Løssalg kr. 20

08 MB C 220CDI aut. eleg. sort.....	474.800,-
06 Suzuki Gr. Vit. DDIS Limited.....	318.900,-
05 MB C 220CDI T aut. st.v. sort int.	284.800,-
05 Nissan X-Trail 2,2 DCi sort.....	294.800,-
04 Toyota Rav4 2,0 D4D navi.....	268.900,-
04 Volvo V70 2,4 D5 navi til varme.....	298.900,-
03 BMW 520 D Touring meget pen...	248.900,-
03 BMW 320 D Touring utsyr.....	244.800,-
03 Toyota Rav 4 2,2 D4D navi.....	238.900,-
02 Volvo V70 2,4 D5 navi DSTC.....	258.900,-
01 Peugeot 206 1,4 XT 5 dørs.....	88.900,-
09 MB CLK 2,0 Cab. Aut. Eleg.....	248.900,-
09 Suzuki Baleno GLX st.v. 4WD.....	68.900,-

Se bilene på www.rorabil.no

Inntil 3 års garanti.

Rask finansiering fra Kr. 0,- kontant.

Røra Bilsenter
91 15 60 60

TILBUD

Purre

Førpris 25,-
pr kg 12,-
YSTGÅRD GARTNERI
Tlf 74153063 www.gartneri.no

Kjøttboller

pr kg 75,00

Velkommen innom!

Vinterdekk til alle bilmerker!

Kvalitetsdekk til kvalitetspris

Service og reparasjoner på de fleste bilmerker

Periodisk kjøretøykontroll

Røra Bilverksted AS

Tlf. 48 99 98 78
www.rorabilverksted.no
Hyllavn. 4, 7670 Inderøy

Mekonomen
Bilverksted

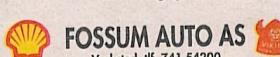
MECA

HUSK! Høst kampanje i Mecabutikken

EU kontroll hos
Bosch Car Service -
det er trygt!

Enkel og rask utbedring av feil -
på samme sted.
Enkelt og greit!

Fossum Auto AS
Verksted tlf. 741 54200

Aller typen
RØRLEGGERTJENESTER
BOLIG & INDUSTRIOPPVARMING
Alle typen varmeanlegg,
varmepumper, pellets,
vedkjeler, vannbåren varme
Kampanjetilbud på varmepumper

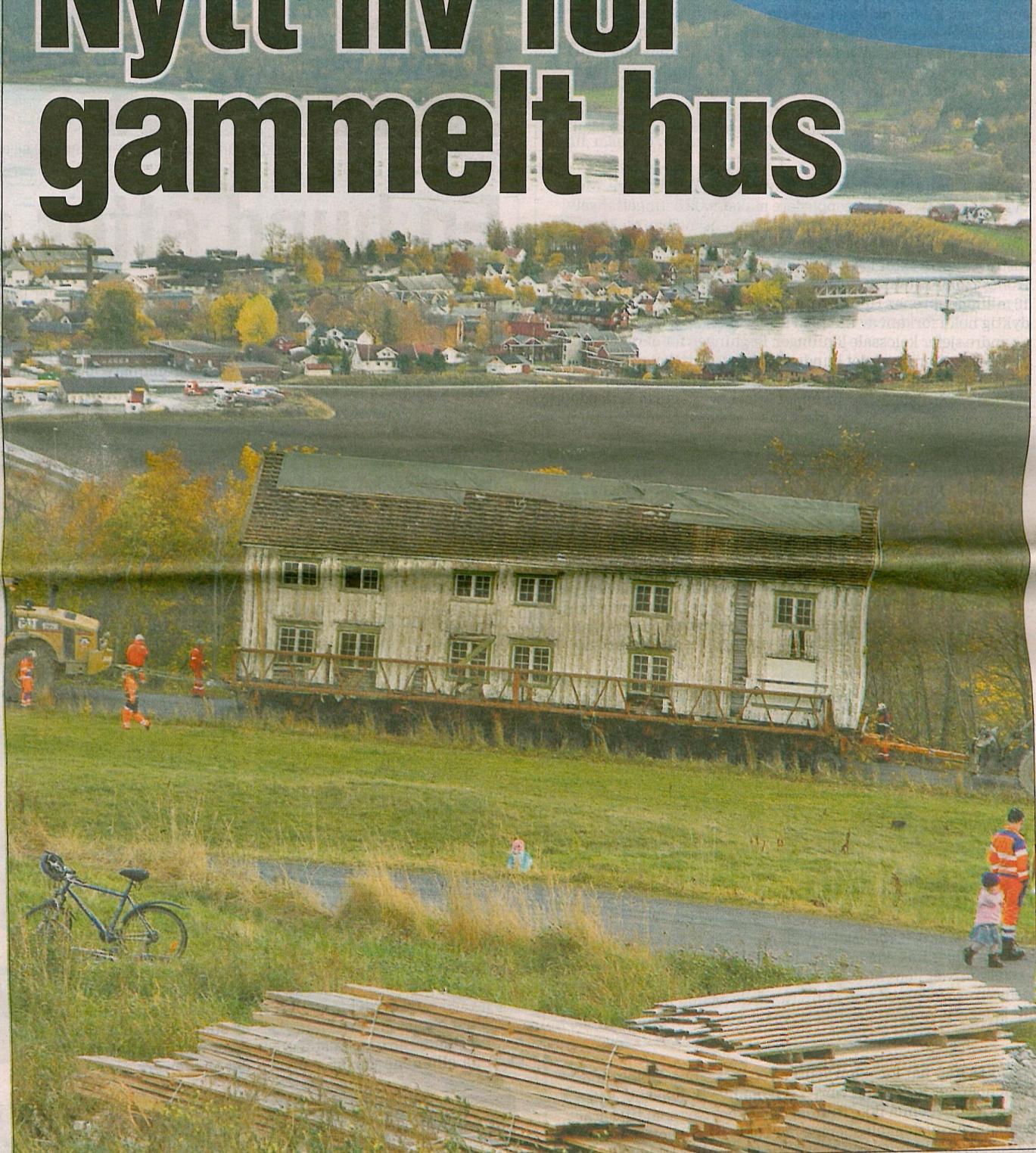
TOSHIBA
Carrier

Tlf. 74 15 48 89 Mob. 907 39 683
www.mobileverksted.no

Nytt liv for gammelt hus

Husflytting og annet
stoff om HUS OG HEIM
på sidene 10 til 19

Den gamle trønderlåna på Gran Lille er på vei opp den siste bakken til en ny grunnmur på Sakshaug-Berg. Der ligger materialene klare for å sette i stand huset som skal få en ny tilværelse i forbindelse med gårdsturisme med overnattings- og serveringstilbud. Som det framgår av bildet vil det bli en imponerende utsikt fra stua ved Vinje-stenen.

Side 10 og 11

Moder jord

Barnekoret Vivace var en av aktørene da det ble arrangert høsttakkefest i Sakshaug kirke på lørdag. Forestillingen hadde navnet Konsert for Moder jord og ga anledning til ettertanke.

Side 24

Bioenergi

Gorm Petersen hos Mobilt Verksted AS inviterer denne helga til åpen dag ved Mobilt Verksted AS. Bedriften er i dag ledende i Inderøy innenfor pellets- og bioenergisegmentet.

Side 12

7 038730 000031

The Long

REIDAR SUNDAL

reidar.sundal@inderoyningen.no

Det var så fristende å ty til Beatles-tittelen "Den lange og svigete vegen" når flyttingen av trønderlåna fra Gran Lille til Sakshaug-Berg, skulle beskrives, for langt var det, og svigete og bratt var det på slutten. Til tross for det, på lørdag gikk transporten knirkefritt fra start til mål. Mange sperret øynene opp når det spektakulære synet med trønderlåna på tilhengeren

med 96 hjul dukket opp langs ruta fra Gran til Prestlia, ned til Fossum Auto, utover Nestumyra og til Gruva. Her ble trekkgangen byttet med to dumpere foran og en bak. Videre bar det opp til Sakshaug gamle kirke, forbi Opstu, og opp de siste bakkene og svigene til Sakshaug-Berg. En fjær i hatten til Austad Maskinstasjon as som utførte jobben, sammen med innleid mannskap og utstyr. Her er noen glimt fra transporten.

PRESTLIA.

Satser på gårdsturisme

Per Magnus Værdal og Lise Skrove er nye drivere på Sakshaug-Berg, og de har bestemt seg for å utnytte potensialet som ligger i gårdsturisme.

REIDAR SUNDAL

reidar.sundal@inderoyningen.no

Det var i 2006 ideen om husflyttingen oppsto. Onkelen til Per Magnus på heimgården Gran Lille vurderte å selge og rive den tomme, gamle trønderlåna før den forfalt helt. Da ble det besluttet at det var bedre å flytte stua til Sakshaug-Berg og slik beholde den i slekta. Det blir spørkefullt sagt at først dro den gamle merra fra Gran til Sakshaug-Berg, det var mens Marius, bestefar til Per Magnus drev gården. Deretter dro datter på gården, Kirsten Indgjerd, samme veg for å gifte seg med Johannes, og nå har altså trønderlåna tatt samme vegen.

Per Marius var ferdig utdannet matteknolog i 2006 etter tre år ved HiST i Trondheim. Da var planen å drive matproduksjon og matforedling på heimgården.

Med Vinjesteinen like ved husa, en fabelaktig utsikt og allerede et visst turistbesøk, var det naturlig å se hva som kunne gjøres for å utnytte disse mulighetene ytterligere.

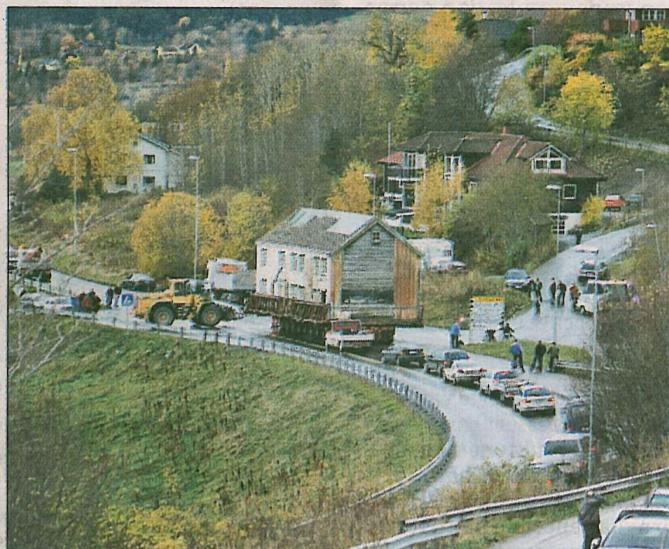
Settes i stand

Flytting og istandsetting kostet selvfølgelig penger, og det er søkt om midler fra Innovasjon Norge etter en kostnadsramme på 1,5 millioner kroner. Det settes imidlertid strenge krav om at trønderlåna må settes i opprinnelig stand i størst mulig grad. – Vi skal beholde soverommene i andre etasje, med den gjennomgående gangen på den ene siden. I første etasje blir det et ordentlig kjøkken, og vi må tilby gjestene bad- og toalettforhold som tilfredsstiller dagens standard. Utvendig skal vi isolere, gjøre huset vindtett og legge på ny bordkledning,

and Winding Road

FOSSUM AUTO.

GRUVA.

VED SAKSHAU GAMIL KIRKE.

DEN SKARPESTE SVINGEN.

NESTEN I MÅL.

I STARTGROPA: Trønderlåna står klar til å løftes opp på den nye grunnmuren. Flyttingen er ferdig, men nå starter jobben for Lise Skrove og Per Magnus Værdal.

saget av materialer fra egen skog. Oppvarming skjer hovedsakelig med vannbåren varme fra biobrenselanlegg. Men først av alt må vi få taket tett, oppsummerer Per Magnus, som er glad og lettet over at flyttingen gikk uten store problemer.

– Vi må få lov til å takke Roald Austad og Austad maskinstasjon as for prosjektering og gjennomføring av flyttingen i samarbeid med Aker Verdal, Bolkan, Sonnico og NTE. Vi er også heldige som har familie og slekt som stiller opp når det trengs, og det vil

det vel bli spørsmål om framover også, tilfører han. I år flyttet samboeren Lise Skrove til Sakshaug-Berg etter endt utdannelse. Hun arbeider hos fylkesmannen, men vil også bli involvert i planene. På nabogården drives Øynaparken, og det er naturlig å se på mulig-

hetene for å samordne enkelte tilbud slik at begge parter har fordel av det. Per Magnus er heller ikke fremmed for tanken om å søke medlemskap i Den Gyldne Omvei når de har kommet i gang. Og når kommer de i gang, hvordan er timeplanen?

– Det er vanskelig å si sikkert, men vi håper at vi kan ha et opplegg med overnatting og matservering til neste sommersesong. Men det blir mye jobb, det er lett å vite hva vi skal ta oss til med i tida framover, sier Lise og Per Magnus på Sakshaug-Berg.

Til bords med Aa. O. Vinje

HUSFRUA: (Foto: Aina Bye)

Fredag 13. august inviterer Husfrua til en matkveld der menyen er laget ut fra det man tror Vinje fikk servert da han var i Inderøy for 150 år siden.

Her gjengir vi de undersøkelsene og funderingene kjøkkenet på Husfrua gjorde for å komme fram til en meny som kunne falle i Vinjes smak:

Kva åt Aa O. Vinje i 1860?

Det er lite dokumentasjon knytt til bordets gleder desse to vekene i august 1860. Noko veit vi. I Ferdaminne skriv Aa. O. Vinje om «Sundnes, der eg såg måkar etter sildestim ned på fjorden, og kjen-

de denne sild som bråna i munnen som sukker». Han skriv også om «dei namngjetne flyndrene, fine på tunga som eggoplome».

Tre av borna til Anne Mar grethe og Herman Løchen; Haakon Løken, Gudrun Drewsen og Olaug Løken har alle gitt ut bøker som på kvar sin måte fortel om livet på Sundnes frå 1850 og utover. Etter inspirasjon frå dette materialet har vi sett saman ein fire retters meny som kanskje Aa.O.Vinje kunne kjent att.

Måltidet startar slik det ofte gjorde på hagetrappa på Sundnes, med eit lite glas kirsebærvin. Er veret godt, kan dette nytas saman med den utsikten diktaren hyllar i «Her ser eg fagre fjord og bygder».

Den «præktige sundflyndre med rødvins» som Haakon Løken skriv om, klarer ikkje vi å skaffe. Ein liten aning flyndresmak vil vi likevel gi deg i ei god krema fiskesuppe med brød.

«So for eg med husbonden ikring og såg fjøset hans til eit par hundredad naut», skriv Vinje. Det er god grunn til å tru at oksesteik var festmat hos Løchen. Hovedrett er difor Oksesteik med god rødvinsaus. Vi serverer rotgrønsaker og potet til.

«Jeg maa takke Dem for Schweizerosten», sa Amtmannen. Det er mærkværdig at den er fra Fjordnes (Sundnes). Den maa jo kunne konkurrere med den virkelige». Slik beskriv Haakon Løken i boka Landsens Liv, samtalen i eit triveleg lag på Sundnes. Vellagra ost er den beste dessert. På tallerkenen finn du også nyare ostar som produseres på Inderøya 150 år etter Vinje var på besøk.

I Olaug Løken si «Kokebok for almindelige husholdninger» frå 1895, har vi oppskrift på Hvit pudding (Fløtefromage).

Ho skriv, «Den er meget bilig og noksaa god». Da lages den

VINJESTEINEN

med nysilt melk. Vidare skriv ho, «Med fløte istedefor melk, - blir den meget finere- og dyrere».

Vi bruker kun fløyte og let inderøybær gi desserten både smak og farge.

Vi trur Aasmund Olavsson Vinje hadde gode dagar på Inderøya. At han tok for seg av det vertskapet kunne by på beskriv han på denne måten; «Det var inkje under at eg tok meg so desse fjortan dagane eg lag her, at eg kunde ha sett meg etter vekt liksom eit anna naut».

SUND FOLKEHØGSKOLE

Vinje-foredrag på Sund

Fredag 4. juni inviterer Sund folkehøgskole til foredrag om Vinje og Inderøy med Per Egil Hegge. Arrangementet er en del av Inderøysommer Ferdaminne 2010. Sommen 1860 besøkte Aasmund Olavsson Vinje Inderøy på sin reise fra Christiania til Trondheim og tilbake igjen. Under hele denne reisen skrev Vinje reiseskildringer, som senere ble samlet og utgitt som «Ferdaminni fraa Sumaren 1860». Et av de mest kjente kapitlene handler om Sundnes og Inderøy. Her beskriver han fjorden og landskapet i lyriske vers, men størst inntrykk gjorde kanskje møtet med det blomstrende jordbruksområdet. Artikkelen avsluttes med diktet «Her ser eg fagre Fjord og Bygdir» som senere ble tonesatt av Frølich.

Per Egil Hegge er en av Norges mest kjente og folkekjære foredragsholdere. Hans store kunnskaper, talegaver og skarpe betraktninger gjør at han kan forelese over nær sagt hvilket som helst tema. Likevel er det tydelig at når temaet er Vinje og Inderøy, så er han på hjemmebane. Både fordi han opprinnelig kommer fra Inderøy og fordi han, i likhet med Vinje, har en fortid som journalist.

Foredraget starter klokken 18. I forkant vil det være en halvtime med musikalske innslag ved Inderøy Kulturskole.

Nordstoga til Husfrua

Den 4. juni feirer Husfrua Ferdaminne 2010 med god gammeldags plattfest. Hovedattraksjonen denne kvelden er Aasmund Nordstoga som kommer med sin forestilling «Ferdaminne fra sumaren 1860».

Mer lokal er gruppen som spiller til underholdning og dans, og de kaller seg Phoenix Reel. Det er fire musikere som har en forkjærighet for irsk-amerikansk folkemusikk, og de trakterer fele, banjo, gitar, dobro, mandolin, bass og munnspill.

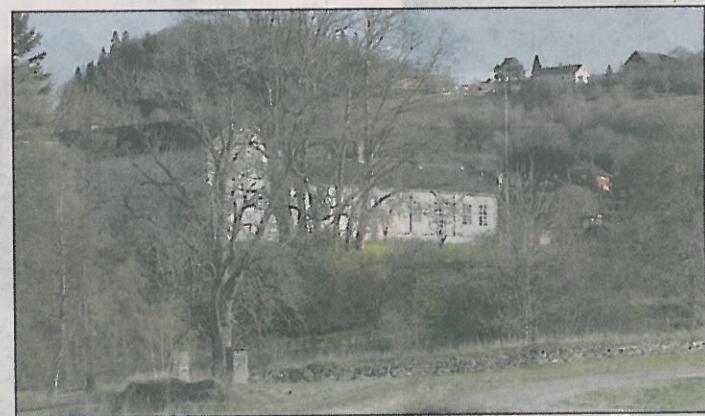

AASMUND NORDSTOGA

Vinje-forestilling på Sundnes

Fredag 23. juli settes det opp en Vinje-forestilling i Storsalen på Sundnes gård. Forestillingen er laget av produksjonsselskapet Vinjeproduksjoner, og tar for seg Aasmund Olavsson Vinje og hans besøk på Sundnes i 1860. Skuespilleren Magne Skjævesland spiller hovedrollen som Vinje, og forfatter Jon Severud holder kåseri, og i tillegg vil det være musikkinnslag.

Jon Severud har gått i Vinjes fotspor 150 år etter og nylig utgitt boka «Ei gjenreise. Ferdaminne etter A.O.Vinje». Forfatteren vil også selge og signere bøker etter forestillingen.

SUNDNES: Gården Sundnes sto sentralt under Vinjes besøk i 1860, og gården er også sentral under Ferdaminne 2010. Her vil det settes opp en Vinje-forestilling, og Sundnes vil også være utgangspunkt 6. juni for en av sommerens sju Inderøyuturer, og denne dagen vil turen gå til Berg-gårdene som vi ser øverst i bildet.

Bensin og pølse

Noe var enklere før, det kommer man ikke bort fra.

Da var det for eksempel slik at skulle man ha brød, så gikk man på et bakeri. Skulle man ha ei veske, gikk man til en veskebutikk. Skulle man ha sko, gikk man til en skobutikk. Hadde man vondt i hodet, gikk man til et apotek og kjøpte hodepine-tabletter. Skulle man ha bensin, oppsøkte man en bensinstasjon.

Nå kan man ikke ta slike ting for gitt. Fortsatt kan man få kjøpt både bensin og diesel på en bensinstasjon, men det virker å være en liten del av virksomheten. Derimot er utvalget av pølser ganske stort etter hvert, samt er rekke dagligvarer. Du kan til og med spare deg turen til apoteket hvis du har vondt i hodet, for hodepinetabletter kan man visst få kjøpt på bensinstasjonen. Jeg har imidlertid opplevd å dra heim med uforrettet sak da jeg spurte på en bensinstasjon etter ei standard lys-pære til traktoren.

Går du i banken, kan du fortsatt sette inn og ta ut penger, ja til og med betale regninger, hvis du har god tid og god råd. Men betale regninger skal du helst gjøre selv på nettet, og penger skal du ta ut i automaten utenfor vegen.

En gang i tiden fantes det jernbanestasjoner med betjening, der du kunne gå inn og kjøpe billetter. De fleste stasjonene står der fortsatt, men er nå uten betjening, noen med en gjenstridig automat inne eller utenfor, men de fleste uten, og med stengt dør, og den største nytten man har av jernbanestasjonen er at den gir litt ly mot vinden når man venter på toget, hvis vinden kommer fra riktig retning.

Og går man i kirka, er det slett ikke sikkert at det er gudstjeneste og orgelbrus der, det kan like gjerne være gammeldans.

Det var ei rar tid.

ReSu

FASTE LAVE PRISER PÅ DEKK OG FELG!

- PKK (EU-kontroll) utføres på alle personbiler
- Service og reparasjoner
- Skade-, -og lakkreparasjoner
- Salg av personbildekks og felger
- Dekkhotell

Continental

Norges mest kjente dekk

Gislaved

Ta kontakt i dag!

Madsen Service AS

Tangenveien 17 - 7650 Verdal

Tlf. 480 76 600

ÅPENT MANDAG - FREDAG 07.00-16.00

HELE NORGES KOKK: Et høydepunkt var det da Kirsten Indgjerd Værdal kunne introdusere hele Norges fjernsynskokk Ingrid Espelid Hovig slik at hun kunne foreta den offisielle åpningen av Husfrua.

Ingrid sjarmerte alle

På lørdag ble det nye serverings- og overnattingsstilbuet Husfrua på Sakshaugberg erklært åpnet av selveste Ingrid Espelid Hovig, noe hun gjorde på en sjærmerende måte.

REIDAR SUNDAL

reidar.sundal@inderoyningen.no

Det var riktig mange som tok turen opp bakkene til Sakshaugberg på lørdag for å få med seg åpningen av serverings- og overnattingstilbuet Husfrua. Noen kom nok for å se den velkjente fjernsynskokken Ingrid Espelid Hovig som var invitert for å foreta den offisielle åpningen. Ingrid svikter aldri sitt publikum, og på sin velkjente lune og sjærmerende måte løste den 85-årige lille damen oppgaven med glans.

Historikk

Første post på programmet var en orientering om prosjektet ved innehaverne Lise Lyngsau-net Skrove og Per Magnus Værdal. Deretter ga Kirsten Indgjerd Værdal et tilbakeblick på historien bak trønderlåna og personene knyttet til den. Her ble også navnevalget, Husfrua, nærmere begrunnet. Så fulgte åpningen ved hedersgjesten Ingrid Espelid Hovig, og hilsen og blomster fra kommunen ved ordfører Ole Tronstad, og fra Fuglekassen, som er en sammenslutning av folk som kan tilby overnatting i kommunen.

Regn

I forbindelse med åpningen var

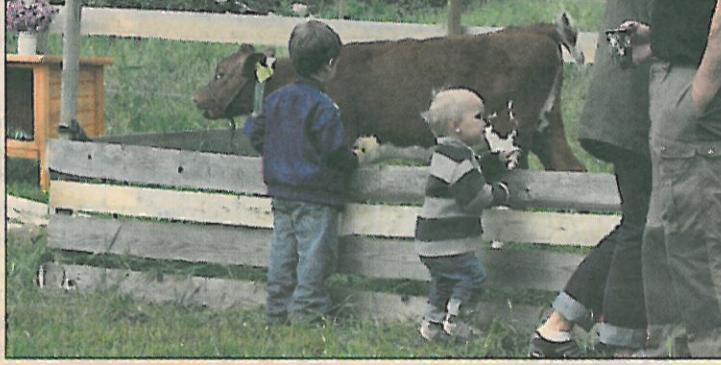
det satt opp et partytelt foran trønderlåna, og det viste seg å være en klok valg, for straks etter at åpningsprogrammet hadde kommet i gang satte regnet inn. Alle trengte seg sammen under teltdukken, og programmet ble gjennomført som planlagt, med noen små endringer. Straks programmet var over, stanset regnet, og folk kunne rusle rundt på området og se på utsikten eller på kalvene og kaninene, og mange tok en tur inn for å ta de nyoppussede lokalene i nærmere øyesyn. En god del kjøpte også mat og kaffe mens Sommelkoppan sørget for musikalsk underholdning. Mærekokken Jan Kåre Johansen kokkelte sammen med Ingrid Espelid Hovig, og senere underholdt en revygruppe.

Dermed går åtte måneders forberedelser over i driftsfasen, og en spennende og utfordrende tid ligger foran Per Magnus og Lise og Husfrua.

GAVER: Det vanket mange gaver og gode ønsker til driverne under den offisielle åpningen av Husfrua. Her er det Grete Letnes i Fuglekassen som overrekker en oppsats med rosenrot, en vekst som etter sigende skal virke for og mot det aller meste.

MYE FOLK: Det ble riktig folksomt rundt den restaurerte trønderlåna som huser det nye overnatnings- og serveringstilbuet Husfrua på Sakshaugberg.

UNGER OG DYR: For de yngste var det populært å se på forskjellige dyr på nært hold.

